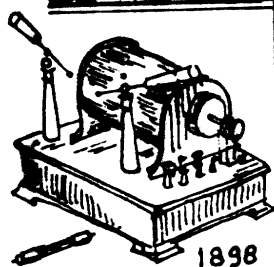

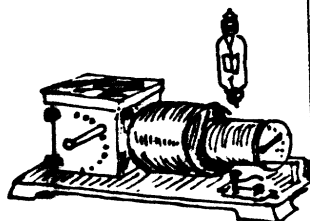
JAARGANG: 4 MEI 1981 NR: 2

INHOUD

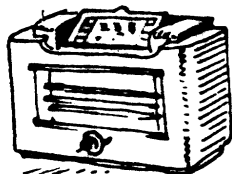
Restauratie van een uit 1925 stammende ontvanger T.E.T. Koning	blz.23
Uitnodiging tot Tentoonstelling 30 en 31 mei in Hapert	blz.27
Het Koomansschema, tweede deel J. Stam	blz.28
Radiolampen G.J. Bartstra	blz.31
Spoelhouder voor Honingraatsp. A. Pfeiffer	blz.33
Restauratietips F.J.J. Driesens	blz.33
Ostar-gelijkrichters A.R. Woudsma	blz.35
Een éénlamper uit 1926 J. Platteeuw	blz.36
Verenigingsnieuws	blz.38
Regio-avond Oost	blz.39
Radiobeurs en uitslag toestelbouwprijsvraag Emmen	blz.40
Advertenties	blz.41
Kasoverzicht en Begroting	blz.42

1898

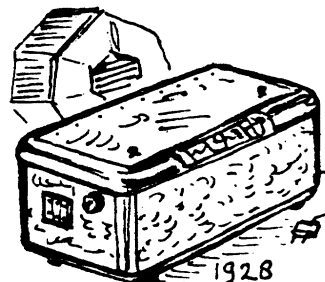
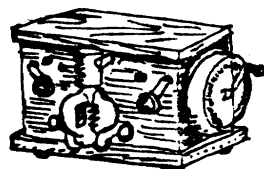

1918

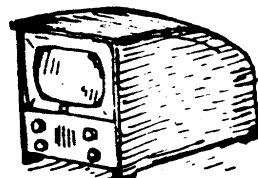

1938

1908.

1928

1948

RADIOHISTORISCH tijdschrift

OFFICIEEL

ORGAAN van

de NEDERLANDSE VERENIGING voor de HISTORIE van de RADIO

RADIO HISTORISCH TIJDSCHRIFT

=====

Uitgave van de Nederlandse Vereniging voor de Historie van de Radio, N.V.H.R., opgericht 19-3-1977

Contributie voor 1981 : f 27,50 , entreegeld f 10,00

Secretariaat: Maatsteeg 15 , 3911 VL Rhenen

Penningmeester: A.v.Saksenstrat 11 , 2741 VH Waddinxveen
Postgiro nr. 4429508

Redactie: Hertogenlaan 154 , 4902 AV Oosterhout
Tel. 01620-22377

VAN DE REDACTIE

+++++

Voordat de vakantieperiode aanbreekt ontvangt U hierbij het tweede nummer van de vierde jaargang. Daarin wordt de behandeling van het Koomansschema voortgezet. Over dat roemruchte schema ontving de redactie alweer een nieuw artikel, dat in het volgende nummer zal worden opgenomen. Overigens treft U nog meer beschrijvingen aan over zelfbouw en historie.

Inmiddels liggen de zondagse ruilbeurs in de Klomp en de ruilbeurs annex expositie in Emmen weer achter ons. Beide evenementen hadden een geanimeerd verloop.

Tenslotte wensen wij al onze leden en lezers een zonnige en prettige vakantie.

AGENDA

30 en 31 MEI , TENTOONSTELLING VAN ONS LID: F.J.J. DRIESEMS
zie aankondiging op blz. 27.

ZATERDAG 20 JUNI Algemene Ledenvergadering en
Ruilbeurs NVHR in de Klomp
Aanvang vergadering 11 uur;
aanvang ruilbeurs 13 uur.
Spreker : Guus Weitzel

BIBLIOTHEEK

=====

Openingsuren van de Bibliotheek: iedere maandagavond tussen 8 en 10
uur na telefonische of schriftelijke
aankondiging.

M. v. Donselaar

RESTAURATIE VAN EEN UIT ± 1925 STAMMENDE
ONTVANGER (DEEL II).

Door omstandigheden is het mij niet mogelijk gebleken in het voorgaande nummer deel II gepubliceerd te krijgen, daarvoor mijn verontschuldigen.

Deel I heeft mij zeer veel reacties doen toekomen, van diverse mensen met zeer veel goede raadgevingen, aanbiedingen, etc. Door bovengenoemde omstandigheden is het mij echter nog niet mogelijk geweest, hierop te reageren.

Ook dank ik de technische commissie voor de uitleg betreffende het detektie-gedeelte, waar ik wel het schema van heb, maar geen duidelijk beeld van de werking had.

Het schema.

Het complete schema is afgebeeld in figuur 1. Het is een ontvanger met 1 trap hf-versterking (Koomans-principe??), 1 trap detektie (rooster-detektie) en 1 trap laagfrequent.

Wanneer u foto 1 uit het voorgaande deel erbij neemt, vindt u L1 linksboven terug, L2, 3, 4 in het midden.

R1 vindt u terug op het schuine voorfront, linksboven en C1 vindt u daaronder.

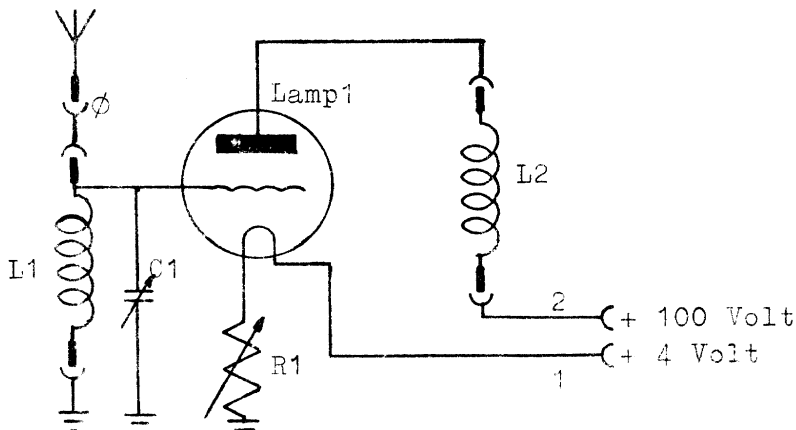
De schakelaar in het midden is in het schema van figuur 1 nog niet getekend, hierover volgt meer.

Rechtsboven op het voorfront ziet u R3 en daaronder C2. Op het schema van figuur 1 komen de volgende aansluitingen voor:

1 = gloeidraad	: + 4Volt
2 = hoogspanning	: + 90....120Volt
3 = massa	: -Hsp, -gloeidraad
4 = luidspreker	: 2...5 kΩ, positieve zijde
5 = ""	: anodezijde Lamp3
∅ = antenneaansluiting.	

Het gedeelte rond lamp 1

Onderdelen:

L1 no:	50/75
L2 no:	35
R1 :	50Ω draad-
gewonden
potentiometer
C1 :	500 pF, af-
stem-C
1 lampvoet.	
Lamp1:	A409, A410,
A415

Het is een HF-versterker (Koomans??), welke enigszins versterkt. L1 wordt door C1 afgestemd op de gewenste ontvangfrequentie. Hierdoor ontstaat op het rooster een HF-wisselspanning een selekterende werking van het totale spectrum van de frequentie-bandbreedte van L1/C1.

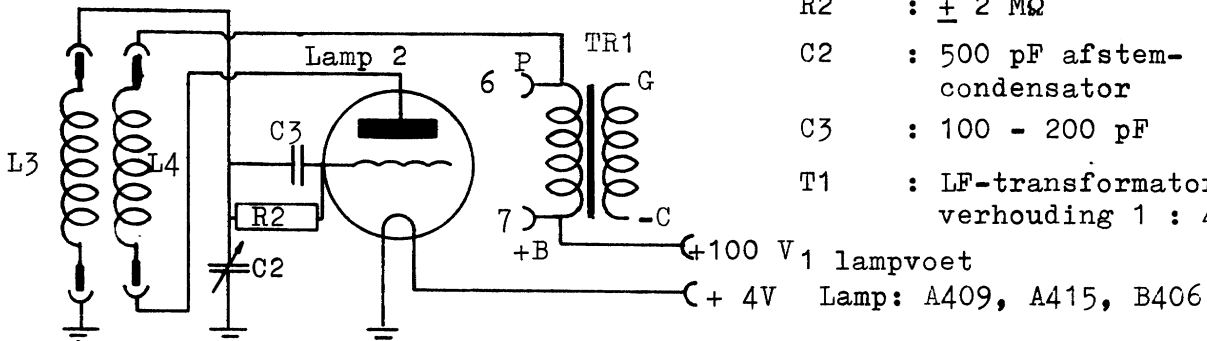
Met R1 is de versterking nog iets op te voeren, daar men hier a.h.w. U_g t.o.v. de bovenzijde van R1 instelt, dus de instelling van de lamp.

Door L2 vloeit de instelstroom I_a en de HF-wisselstroom I_a . Deze I_a veroorzaakt over L2 een HF-wisselspanning U_{L2} ($= I_a \times Z_{L2}$ en $Z_{L2} = 2 fL$, waarbij Z de impedantie van de spoel is, f de frequentie in Hz van U_{L2} en L de zelfinductie van de spoel in Henry), U_{L2} wordt afgenomen door L3 (inductieve koppeling) en deze wordt toegevoerd aan de roosterdetektor.

De roosterdetektor.

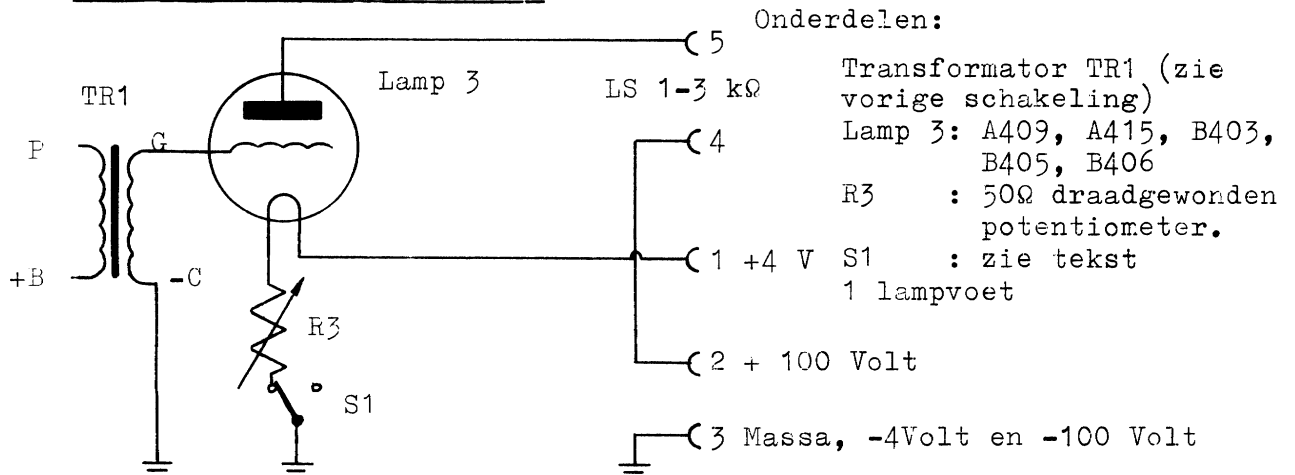
Onderdelen:

- L3 No : 50/75
- L4 No : 25
- R2 : $\pm 2 \text{ M}\Omega$
- C2 : 500 pF afstemcondensator
- C3 : 100 - 200 pF
- T1 : LF-transformator, verhouding 1 : 4

De wisselspanning, ontstaan door inductie op L3 vanuit L2, wordt via C3 en R2 aangeboden op het rooster van lamp 2. C2 dient hierbij ook op de gewenste ontvangstfrequentie te worden afgesteld, waardoor ook weer een selektieve en doorlatende werking ontstaat. Vanuit de anode-kring komt L4, die in de buurt (variabel) van L2 en L3 wordt geplaatst, waardoor terugkoppeling op L3 van het binnenkomende HF-sigitaal ontstaat. Deze teruggekoppelde spanning is in fase met de spanning op L3 en zodoende treedt oscilleren op. Dit is te verhelpen door L4 zodanig te verplaatsen (verdraaien), maar de instelling dient zo te zijn, dat er net géén oscilleren optreedt. Daardoor ontstaat een maximale versterking en de maximaal mogelijke tegendemping voor L3 op. Het is nl. zo, dat L3, doordat deze is aangesloten op lamp 2, erg wordt gedempt voor HF-wisselspanningen. Om dit op te lossen wordt deze schakeling toegepast, want L4 zorgt nu voor het tegengaan van deze demping. Er blijft na L4 (via de LF transformator) nog een restje HF en verder nog een LF-sigitaal over. Het restje HF wordt uitgefilterd door de bedradingscapaciteit en de capaciteit tussen de primaire en de secundaire wikkelingen van TR1 en verdwijnt naar de massa via punt -C. Over TR1 ontstaat nu een LF-sigitaal, welke wordt aangeboden aan het rooster van lamp 3.

De laagfrequent versterker.

Deze schakeling hoeft u niet te gebruiken bij hoofdtelefoongebruik, u kunt dan n.l. de hoofdtelefoon aansluiten op de punten 6 en 7, getekend in de voorgaande schakeling.

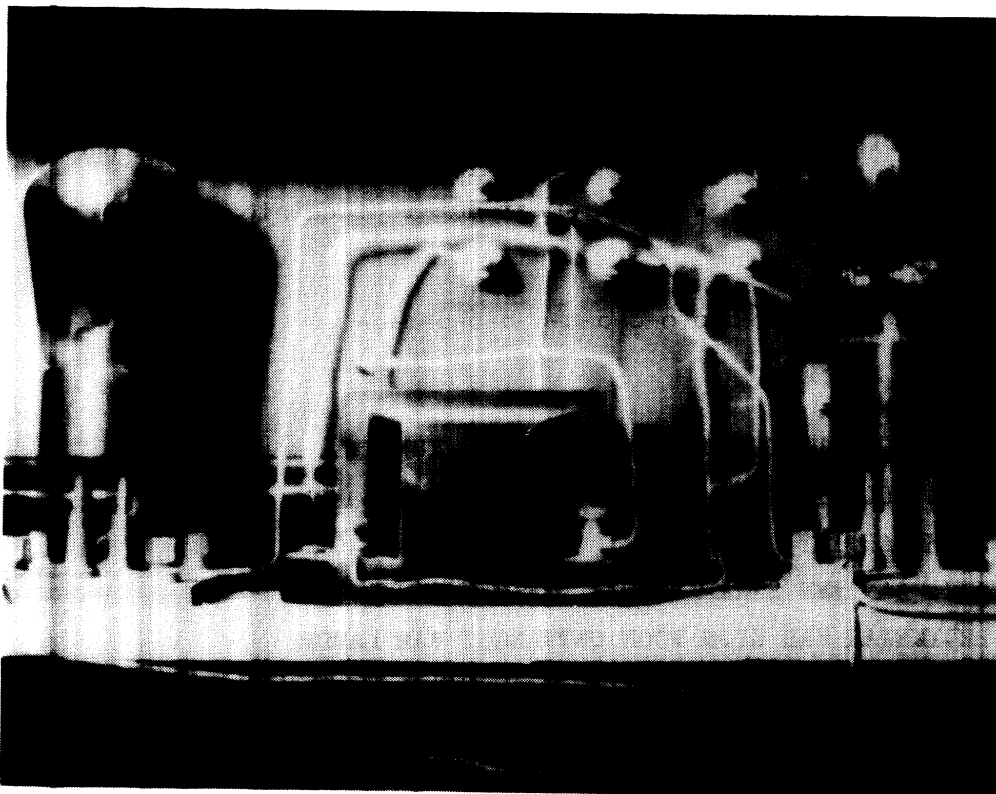
De versterkertrap is eigenlijk bedoeld voor luidsprekergebruik (1-3 kΩ impedantie) en geeft dan een volume af op kamerniveau (bij redelijk sterke zenders).

Om anode- en gloeidraad batterijen te sparen heeft men indertijd vermoedelijk S1 opgenomen, om zodoende de eindlamp in of uit te schakelen. R3 dient weer voor de instelling van de versterking (soort volumeknop) en hier wordt weer de instelling van de lamp geregeld.

Op de punten 4 en 5 wordt dan een luidspreker geschakeld, waarna men kan genieten van "geluid uit de oudheid".

Resultaten zijn er zeker mee te behalen als men een zeer lange antenne en een goede aardleiding gebruikt. Door mij zijn diverse zenders ontvangen rond de 1600 kHz; zoals: Hoogezand, een Duitse omroep-zender, radio Scheveningen!!, etc.

Hierbij ook nog een foto van de binnenzijde.

Daar dit betoog al vrij lang is, lijkt het mij beter, het gedeelte rond het maken van de spoelen, de voeding, etc, uit te stellen tot een volgende keer.

Voor commentaar, informatie sta ik altijd open op: 05980-23810, T.E.T. Koning.

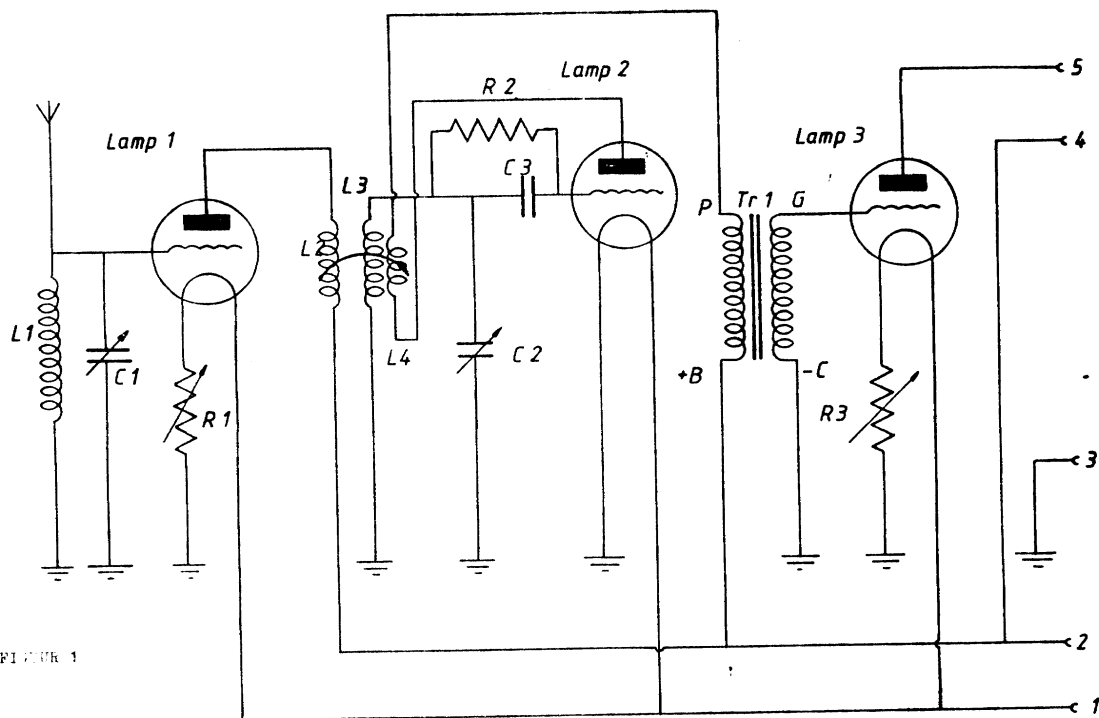

FIGURE 1

KLEINE ONDERDELEN

*A. Pfeiffer.
Warnsveld.*

Wanneer ik zo rondsnuffel op onze ruilbeurzen zie ik over het algemeen grote onderdelen of volledige secties. Maar voor amateurs die kleine onderdelen zoeken is er weinig te halen. Iedere amateur heeft wel een doosje waarin al die kleine onderdeeltjes verdwijnen. En wanneer je bij elkaar in de buurt woont is het geen probleem eens bij elkaar te gaan neuzen. Maar ik woon in een dorp waar in de wijde omtrek geen medeleden wonen. Deze oude bok moet op zijn fietsje (ik rijd geen auto) naar Arnhem, Apeldoorn of Deventer of nog verder. Zo'n paar rommelbakjes op de beurs zouden zeker in een behoefte voorzien. Ik denk daarbij aan speciale stekers, contactpennen, weerstanden, condensator-tjes, enz. uit 1920-1930. Of b.v. de oude trek/druk accu schakelaar! Modern vervangings materiaal is er wel voor, maar dat is toch niet onze bedoeling? Pieker er eens over!!

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

O P R O E P :

WIE VAN ONZE LEDEM ZOU EEN DUIDELIJKE VERHANDELING KUNNEN

SCHRIJVEN OVER DE INSTALLERING VAN EEN EENVOUDIGE MAAR GOEDE

DAKANTENNE DIE AFSTEMBAAR IS?

IK DENK DAARBIJ BIJV. AAN EEN STAAFANTENNE DIE MET BEHULP VAN

EEN LC-KRING OOK BRUIKBAAR ZAL ZIJN VOOR ONTVANGST VAN LANGE

GOLVEN (10.000 mtr.)

VOOR TOEZENDING VAN SCHETS EN BESCHRIJVING VAN BENODIGDE OND-

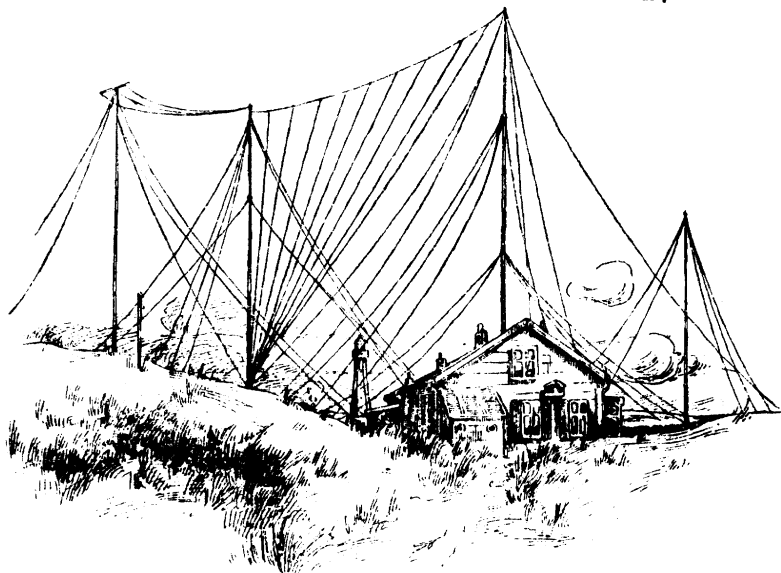
DERDELEN, LOS VAN EEN PUBLICATIE IN ONS BLAD, HOUD IK MIJ

GAARNE AANBEVOLEN!

J. Stam

I J m u i d e n

UITNODIGING

Hierbij nodig ik U en de Uwen uit tot bezichtiging van de tentoonstelling:

VAN FARADAY TOT TV-IC

150 JAAR AETHERGOLVEN 1831 - 1981.

Op deze tentoonstelling kunt U in een sfeervolle entourage de geschiedenis van de radio volgen aan de hand van + 40 radio-ontvangers, gebouwd tussen 1901 en 1981. Veel exemplaren zijn spelend te bewonderen en elk toestel is voorzien van een duidelijke beschrijving.

Ik hoop dat U komt, U bent van harte welkom!

Frans J.J. Driesens

Plaats Gemeenschapshuis "Den Tref"
 Alexanderhof 7 te Hapert (N.B.)
Openstelling: Zaterdag 30 mei: 10-18 en 20-23 uur.
 Zondag 31 mei: 11-17 uur.

De toegang is gratis. Er is een gezellig zitje, bar en ruime parkeergelegenheid. Aan de zaal zal een tentoonstellingscatalogus verkrijgbaar zijn, geïllustreerd met tekeningen van alle geëxposeerde modellen, aan de hand van welke de historie van de radio wordt beschreven.

HET KOOMANS-SCHEMA

De bouw van de ontvanger

2e aflevering

door J. Stam

In de vorige aflevering heb ik toegezegd nader te zullen ingaan op de bouw van het toestel en ook enige aanwijzingen te zullen geven voor het maken van een bijbehorend kastje.

Dit artikel stelt mij tevens in staat wat aanvullende mededelingen te doen met betrekking tot het eerder gepubliceerde.

Omdat het vorige artikel ten aanzien van de beschikbare plaatsruimte nogal lang is uitgevallen, wordt in dit artikel niet opnieuw de werktekening afgedrukt, zodat u voor verklaring van e.e.a. het vorige nummer erbij moet nemen.

Zoals op de werktekening aangegeven, wordt voor de bodemplank de basisafmeting van 50 x 20 cm aangehouden. Ook het nog te bespreken kastje krijgt binnenwerks deze afmetingen.

Voor deze bodemplank behoeft beslist geen hardhout te worden genomen, maar kan best worden volstaan met ordinair vurenhout van een 1/2 of 3/4" dikte (resp. ca. 12 of 19 mm)

Op deze grondplank kunt U royaal alle onderdelen kwijt, zelfs als ook de LF-trafo's van fors formaat zullen zijn.

Maaks op deze plank wordt, nadat eerst alle gaten t.b.v. afstemcondensatoren enz. enz. zijn aangebracht - de ebonieten plaat geschroefd.

Op de werktekening ziet u deze ebonieten plaat "neer geklapt" met zicht op de achterkant dus.

Om tijdens het boren van gaten in uw kostbare plaat niet voor onaangename verrassingen te komen staan, raad ik u aan eerst alle onderdelen, bestemd voor bevestiging op de frontplaat, op een stuk papier te leggen van dezelfde afmeting als de frontplaat en op dit papier aan te tekenen waar precies de gaten voor de assen enz. moeten komen. Denk er aan voor de afstemcondensatoren een plaats te kiezen met uitgedraaide platen, zodat ze elkaar niet in de weg komen te zitten!

Met lineaal en winkelhaak kunt u op de millimeter nauwkeurig de plaatsen voor de boorgaten bepalen.

Denk er aan ook de gloeistroomweerstand hoog genoeg aan te brengen, zodat ze na aanschroeven van frontplaat aan de grondplank niet tegen de 2e LF-trafo komen!

Als nu de tekening over de ebonieten plaat wordt gelegd, kan met een priem een gaatje worden gedrukt op de plaats waar geboord moet worden.

Wie deze werkwijze van uitmeten en opstellen volgt, kan bijna geen fouten maken. Maak de boorgaten net groot genoeg om de as van het betreffende onderdeel er "krap" door te laten.

Hierna bevestigen we de frontplaat aan de grondplank, waarbij de onderkant van de plaat de rand van de bodemplaat volkomen bedekt. Voor de bevestiging hebben we natuurlijk eerst een 4-tal gaten geboord aan de onderkant van de ebonieten plaat en wel precies op de halve hoogte van de dikte van het hout van de grondplank. Is de plank bijv. 12 mm dik, dan boren we de schroefgaatjes op precies 6 mm vanaf de rand van de frontplaat.

Het mooiste is ook z.g. aluminium hoeksteunen te gebruiken, waardoor een zuivere haakse opstelling van de frontplaat t.o.v. de grondplaat verkregen wordt.

Op de werktekening wordt dat echter niet aangegeven.

Voor bevestiging gebruiken we verchromde platkopschroeven (maar lenskopjes zijn ook mooi) waarvan de kop verzonken in het eboniet komt te liggen. Voor het maken van deze tapse gaatjes dient u het boorgaatje een "paar slagen" op te boren met een boor van dezelfde diameter als de schroefkop. Na bevestiging van de plaat op de plank ziet dit alles er veel "professioneler" en dus verzorgd uit.

A propos! Mocht U toevallig in het bezit zijn van een gladde plaat en liever een doffe willen hebben, laat deze dan even zandstralen! Het effect is beslist mooier dan zo'n gladde voorkant.

Voor de klemmenbordjes heeft men uiteraard een paar andere stukjes eboniet nodig en wel in de afmeting van 19 x 5 cm voor de accu- en PSA-aansluitingen en in de afmeting van 9 x 5 cm voor de antenne- en aarde ingang. De bevestiging daarvan aan de grondplaat zoals boven aangegeven.

Wat nu de onderdelen betreft, volgen onderstaand wat aanvullende gegevens:

Verhouding eerste LF-transformator: 1 : 5
" tweede " " : 1 : 3

De waarden van de afstemecondensatoren zijn niet zo kritisch, ook de waarden resp. 500 en 250 in combinatie met de juiste speelen, zijn ook bruikbaar. Zorg er voor, dat de draaiende platen van de 1e afstemecondensator aan de aardbus komt, ter voorkoming van het z.g. handeffect.

Inmiddels zullen u enkele kleine verschillen opgevallen zijn tussen het schema en de werktekening.

Op de werktekening komen n.l. slechts twee gloeistroomweerstanden voor i.p.v. vier zoals op schema vermeld.

Welnu, het is zeer goed mogelijk met één gloeistroomweerstand de gloeispanning voor zowel de HF-lamp, de detector en de eerste LF-lamp te regelen, zoals op de werktekening wordt aangegeven. Deze constructie is dus eenvoudiger.

De eindlamp heeft een aparte weerstand, omdat het toestel zodanig is uitgevoerd, dat op drie óf vier lampen geluisterd kan worden.

De "schakelaar" waarmee de laatste lamp uitgeschakeld kan worden bestaat uit twee telefoonbusjes en een bananensteker.

Op de werktekening ziet u tussen de beide gloeidraadweerstanden een boergaatje "g" aangegeven, waardoor een soepel snoertje gestoken moet worden aan het eind waarvan een bananensteker wordt bevestigd.

Dit snoertje is, zoals uit de tekening blijkt, bevestigd aan de anode-aansluiting van de 1e LF-lamp.

Door de stekker in bus III te steken en met de laatste gloeistroomweerstand de gloeispanning op nul te draaien, wordt met drie van de vier lampen ontvangen.

Door de stekker in bus IV te steken ontvangt men op alle lampen.

Het tweede verschil tussen schema en werktekening is de draadgewonden potentiometer van 400 Ohm (waarde mag variëren) waarvan het schuifkontakt met de lekweerstand is verbonden en één van de andere aansluitingen over de accu is geschakeld. Deze potentiometer kan bij kortegolf ontvangst een behoorlijke verbetering geven.

De bedrading naar de roosterbatterijen zijn gestreept getekend, omdat voor verschillende lampen ook verschillende negatieve rooster spanningen nodig zijn.

Aangaande de te gebruiken lampen wil ik uitdrukkelijk vermelden dat ook andere combinaties, dan de ene in de 1e aflevering genoemd, bruikbaar zijn.

Zelf gebruik ik de navolgende serie n.l: A425 als HF-versterker, de A409 als detector, de B406 als LF-versterker en de B403 als eindlamp.

Zorg er echter voor met een andere combinatie de juiste negatieve rooster- en anodespanningen toe te passen.

Met betrekking tot de bedrading kunnen we kort zijn. Probeer blank koperdraad te krijgen van minimaal 1½ mm dikte. In sommige goed gesorteerde gereedschapwinkels is ook nog wel gemailleerd transformator draad verkrijgbaar, dat buitengewoon geschikt is. Ook het z.g. Glazite-draad hoort uitstekend in zo'n bouwsel, maar wie heeft dat nog? En toepassing van z.g. vierkantdraad zal alleen al veel bewondering waken! Over vinyl-ommanteld montagedraad zullen we niet praten.

Tot slot nog wat aantekeningen over het kastje. In fig. 1 wordt duidelijk en perspectivisch aangegeven hoe het kastje er uit kan zien.

Gebruik voor de bodem niet te dun eikenhout (minimaal 20 mm) de zijschotten en achterwand behoeven niet dikker dan 8 á 10 mm te worden. Voor het deksel kan beter wat dikker hout worden genomen.

Uitvoering van het geheel in eikenhout, waarvoor bijvoorbeeld een oud eiken dressoirtje uitstekend materiaal zou leveren.

Misschien hebben onze grootouders zoiets als afdankertje op zolder staan, hoewel... deze meubeltjes al een antiquarische waarde beginnen te krijgen!

De gegeven maten zijn binnenwerkse maten en de sleuven in de achterwand dienen uiteraard om toegang te hebben tot de ebonieten klemmenbordjes.

OMDAT DE KLEMMENBORDJES OP DE GRONDPLANK ZIJN AANGEBRACHT, DIEN T MEN DAARMEE MET DE DIEPTE VAN DE KAST REKENING TE HOUDEN, ANDERS ZOU DE FRONTPLAAT NIET OP DE BEIDEN ZIJSCHOTTEN AANSLUITEN!

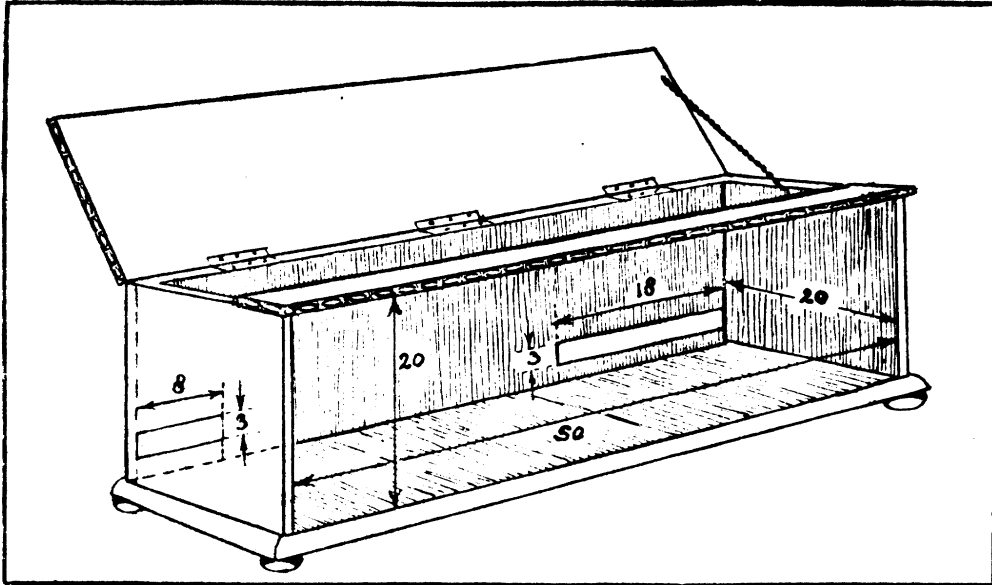

Fig. 1

Uiteraard is het ook mogelijk de bodemplank aan te passen aan de dikte van de beide klemmenbordjes en de inwendige afmetingen van de kast ongewijzigd te laten. Zoals eerder vermeld, geeft de schets weer, hoe het kastje er uit kan zien. Het door mij gemaakte kastje laat n.l. de ebonieten frontplaat enige centimeters in de kast verzinken.

Hierbij is het mogelijk de zichtbare schroefkoppen door middel van afdeklathes (kwart rond) netjes weg te werken. Met enige fantasie kan men tot leuke varianten komen, die het geheel verfraaien.

Zodra het kastje klaar is, kan het naar eigen smaak worden afgewerkt. Na fijn schuren kan men met een heldere beits de tint van het hout worden verfraaid en eventueel van een matglanzende laklaag worden voorzien. Persoonlijk vind ik een matte uitvoering van een dergelijk "oud kastje" wat meer passend.

Dit kan worden bereikt door na het beitsen (goed laten drogen) de kast met de bekende Johnson Pledge bijenwas te bespuiten en deze was met een lap in draaiende beweging in te wrijven. Het geheel krijgt dan een matglanzend aanzien.

Tot slot brengen we het toestel via de voorkant naar binnen en borgen het geheel door enkele schroeven door de grondplank op de kastbodem te schroeven.

Gebruik goede onderdelen en geen ratjetoe van vreemde en onbekende fabrikaten. En waar het natuurlijk vooral op aankomt is een stel goede buizen voor behoorlijke weergave én een behoorlijke antenne. Die is overigens altijd onmisbaar voor onze eldtimers.

Ik wens U veel plezier met de bouw en ik zal het op prijs stellen eens wat resultaten te vernemen. Succes!

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

RADIOLAMPEN

Solo is een stadje in Midden-Java. Het ligt aan de Solo rivier, een brede modderige stroom, die van Midden-naar Oost-Java gaat. Overdag is Solo heet, stoffig en lawaaiig. s'Avonds koel, duister en geheimzinnig. Zoals trouwens zoveel stadjes op Java. Ik ga dan ook bij voorkeur s'avonds op jacht. Als de zon achter de Merapi-vulkaan is verdwenen en de lampen overal aangaan, dan ga ik op weg naar de tjokvolle straatjes en steegjes van de binnenstad. Schemerduister, rook van houtvuren, geur van kruidnagels. En mensen, overal mensen, voortbewegend in een trage stroom. Links en rechts zijn de toko's, de winkels, waar men alles kan krijgen wat men nodig heeft en van waaruit schel neonlicht naar buiten straalt en schetterende muziek. Langzaam voortlopend bekijk ik de uitstalkasten. Want deze toko's zijn mijn jachtterrein. Ik stop als ik stekers ontwaar of lampen en snoeren. En ik ga naar binnen als ik ook nog schoteltjes zie met weerstanden of condensatoren of een verwaalde trafo.

Ik blijf staan. Van buiten is het een gewoon winkeltje, een beetje weggedrukt tussen twee grote meubel verkoophuizen. Binnen verdringt zich een kluwen enthousiastelingen voor de toonbank. Het is de gebruikelijke groep transistor-kijkers en lege-accubringers, die elke radiozaak bevolkt. Ik zoek echter iets speciaals. Tussen de verkopers ontdek ik al gauw de eigenaar: een eerbiedwaardige Chinees, met een grote zwarte hoornen bril. Maar hij is in discussie met de telefoon en dus moet ik wachten. Zou ik hier iets vinden? Langs de wanden alleen plastic radio's, full transistor, solid state, in doffe en helle kleuren, in grote en kleine maten, made in Taiwan, made in Hongkong, made in Korea. Alle maal geschikt om het wayang-programma van de lokale zender luidkeels weer te geven en allemaal ongeschikt om verder weg gelegen stations uit het gepiep, geborrel en gesis van de tropische ether omhoog te halen. Zou ik hier echt iets vinden? De eigenaar is klaar. Met een gelaten gebaar legt hij de hoorn neer en schrijft wat in een beduimd blocnootje. "Pa," begin ik voorzichtig, zo neutraal mogelijk. Hij kijkt op en door de grote brilleglazen zie ik z'n ogen hoopvol naar mij staren. Blanken hebben nog steeds de naam in staat te zijn om dure dingen te kopen. En dan vraag ik om radiolampen. Ongebruikte, oude typen radiolampen, die hij misschien nog ergens in een vergeten hoekje van z'n winkel heeft liggen. De eigenaar kijkt eerst verward, dan peinzend, dan slim. Uiteindelijk gaan z'n ogen op oneindig staan en zegt hij: "Untuk apa?" Waarvoor? Ik voel de opwindning van de jacht. Hij heeft lampen. De eigenaar van de toko heeft geleerd om nooit iets weg te gooien, want eens komt het wellicht van pas. Daarom ook heeft hij die half-verbleekte geel-blauw-rode Philips doosjes met radiolampen, waar toch nooit meer iemand om vroeg, in een doos geveegd en deze toen niet in de kali gekieperd, maar in een hoekje onder de toonbank weggeborgen. Want wie weet? En ziedaar, onvermoed komt nu een buitenlander binnen en vraagt om lampen. Een hele toko vol met uni-junctions en ic's en hij wil oude lampen hebben. De eigenaar haalt met een voet een krukje naar zich toe en laat er zich voorzichtig op zakken. Z'n ellebogen steunen op de toonbank. En wij beginnen het gesprek. Over waar ik vandaan kom. Over de Nederlandse taal. Over Koningin Wilhelmina. Over de Amerikaanse president. Over de economische toestand. Over de prijs van de rijst. Over de prijs van de olie. Over de energie. Over de straatverlichting in Solo. Over Philips radiolampen. Over oude Philips radiolampen. En de doos komt op de toonbank. Stof dwarrelt weg als de kleppen worden omgevouwen. En daar liggen ze: AK2's, KL4's, EFM1's en andere antieke pitten. In de dertiger jaren per schip van Nederland naar Indië vervoerd; in ribkarton, een papiertje en een verzegeld doosje. Toen in een magezijn. Toen naar een toko. De woelige jaren overleefd van Japanse bezetting en daaropvolgende revolutie. Wellicht verhuizingen naar andere toko's. En de aanvallen weerstaan van moessonregens, schimmels, termieten en kakkerlakken. En toen in een doos onder de toonbank. En dan door mij weer meegenomen in een vliegtuig terug naar Nederland. Een cirkel voltooid.

Radiolampen worden zeldzaam. En dan bedoel ik echt "lampen" uit de twintiger en dertiger jaren. Daarna worden het pas "buisen" voor mijn gevoel. Maar waar in Nederland vind je nog de pitten die we nodig hebben om onze antieke radio's te restaureren of voor de antieke ontwerpen die we na willen bouwen? Ik raad U aan om ook eens over onze grenzen te kijken. Wanneer U ook maar eens in het buitenland bent, vergeet dan niet

SPOELHOUDER VOOR HONINGRAAT-SPOELEN

A. Pfeiffer.
Warnsveld.

Onze kundige medewerker Platteeuw heeft in ons blad de bekende honingraat-spoelhouder getekend en beschreven, welke in de jaren '20 in de handel was.

Als ik me goed herinner is er vroeger nog een ander type geweest. Zo uit de blote bol heb ik deze geschetst op nevenstaande tekening. Veel verklaring is er niet nodig. Om de stand der spoelen te verstevigen kan om de draaipuntsboutjes een stevige, korte spiraalveer aangebracht worden.

Zelf heb ik zo'n spoelhouder in gebruik, echter zonder de veertjes. Mijn ervaring is dat ze wel gewenst zijn.

De foto geeft de door mij herbouwde 3(4) lamps ontvanger anno + 1923 weer.

Schakeling: het bekende Koomans-schema.

RESTAURATIE TIPS

F. J. J. Driesens.
Hapert.

Bij het restaureren van vooral toestellen uit de twintiger jaren, kan het voorkomen dat iets van messing moet worden nagemaakt. Veelal werden toen nog massief messing sloten, scharnieren en sierstukken gebruikt. Soms ontbreken deze delen aan een kast en moeten we zien weer aan een goed exemplaar te komen. Vaak zit er dan niets anders op het attribuut zelf na te maken aan de hand van een origineel. Dit lijkt moeilijker dan het vaak is. Het is weer een kwestie van geduld, tijd en doorzetten en het bezitten of aanschaffen van het juiste gereedschap.

Over dat laatste even een opmerking tussendoor: wil men iets maken en bezit men niet het juiste gereedschap, bijvoorbeeld een goede boormachine met boorstandaard en machine klem, wat nodig is om nauwkeurig op de juiste plaats gaatjes in een plaatje messing te boren, dan moet men dit eerst aanschaffen óf de klus maar laten voorwat het is. Zonder goed gereedschap kan men niet restaureren en kan men beter besluiten een andere hobby te nemen.

De kosten van goed gereedschap worden altijd terug verdiend door een handige handy-mann! Al is het maar in de vorm van bewondering

Maar nu twee klusjes waar ik onlangs zelf mee bezig was: het bruneren en het vernikkelen van messing voorwerpen (scharnieren en schroefjes). Omdat men tegenwoordig alleen weggoirotzool kan vinden in de "geselecteerde" ijzerwaren winkel, moest ik van messing plaat (1 m.m) diverse slotjes en hengsels maken

bij de restauratie van een oude NSF-kast (1925). De voorbeelden had ik gelukkig wél in huis, maar ze behoorden iemand anders toe!

Dus na enkele avonden zagen, frezen, draaien, vijlen, boren en polijsten had ik enkele fraaie (al zeg ik het zelf) exemplaren in messing nagemaakt, die nu nog op kleur gebracht moesten worden. Twee soorten afwerking waren vereist bruneren en vernikkelen.

1. Bruneren van messing. Om een bruine kleur op messing te krijgen, is de eenvoudigste methode die ik heb gevonden in diverse oude en nieuwe boeken over galvanotechniek de volgende: het messing zeer goed vetvrij maken (zie onder) en dan dompelen in een hete oplossing (90°-100°C) van:

- 1 liter water
- + 41 gram Kalium chloraat $KClO_3$
- + 21 gram Nikkel sulfaat $NiSO_4$
- + 180 gram Koper sulfaat $CuSO_4$

De chemicaliën zijn te verkrijgen bij een ouderwetse drogist of bij de apotheek. Het Nikkel sulfaat kan echter wat problemen opleveren. Dan kunnen we altijd nog proberen bij een verchrominrichting (zie gouden gids). Die hebben het zéker. Het ontvetten is altijd nodig, omdat anders lelijke vlekken ontstaan. Het beste gaat dit door eerst te polijsten met bijvoorbeeld een staalborstel en daarna met een polijst schijf en vervolgens de onderdelen goed met vim en borsteltje ontvetten. Goed spoelen met water en niet meer aanraken met de hand.

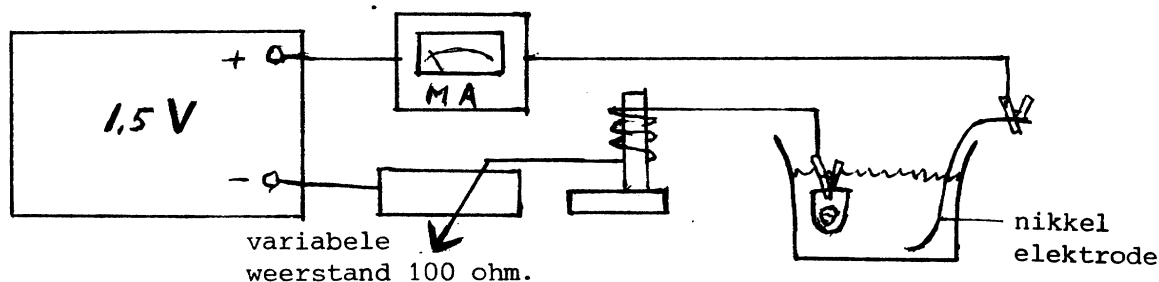
2. Vernikkelen. Messing onderdelen kunnen zeer goed vernikkeld worden. Wil men hoogglans, dan eerst het messing hoogglans polijsten! Vervolgens zeer goed ontvetten en dan enkele minuten onderdompelen in verdund zwavelzuur (accu-zuur). Nu maken we een nikkelbad door in 1 liter water de volgende zouten op te lossen:

- 150 gram Nikkel sulfaat $NiSO_4$
- 25 gram Keuken zout $NaCl$
(zonder jodium!)
- 25 gram Boorzuur H_3BO_3

We hangen de te vernikkelen onderdelen in het bad en plaatsen er openige afstand een nikkel electrode in (b.v. strip nikkel van 2x10 c.m) Met krokodillen klemmen sluiten we een 1,5 Volt batterij of regelbare voeding aan zodanig dat er een stroom van ongeveer 100 tot 500 m.a. per d.m² te vernikkelen oppervlak loopt. Is het voorwerp dus bijvoorbeeld 2x5 cm groot, dan is de stroom ongeveer

$$\frac{2 \times (2 \times 5) \times \pm 200 \text{ m.a.}}{100} = \pm 40 \text{ m.a.}$$

De nikkel-electrode wordt aan de plus en het messin aan de min aangesloten. (anders lost het messing op!)

Temperatuur bad + 20°-30°C. Een beetje bewegen is gunstig, niet met ijzer in het bad komen. Het vernikkelen van ijzer is zo niet mogelijk. Het bad is goed houdbaar in glazen fles. Neerslag is ongeveer:

- 10 μm per uur bij een stroomsterkte van
- 1 Ampère per d.m² oppervlak.

Ná het vernikkelen of bruneren kunnende voorwerpen naar wens worden opgewreven tot glans (en worden geconserveerd) met auto-polish.

Het bruneren is ook op roodkoper en brons mogelijk. Als er vragen zijn op galvanisch gebied, zoals over zwarten, blauwen of galvaniseren in andere metaal soorten kunt U mij hierover rustig benaderen, Ik heb een zeer uitgebreide documentatie hierover tot mijn beschikking.

OSTAR-GELIJKRICHTERS

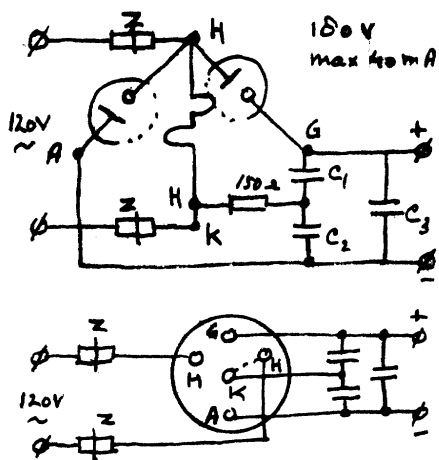
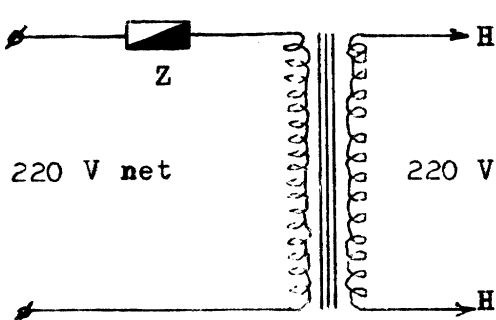

fig. 1

De twee gloeidraden elk 60 V. staan in serie tussen de pennen H. Een en ander is geschakeld volgens fig.1. De zekeringen kunnen 200 m.A. zijn. De weerstand R (ca.150 ohm.) beperkt de top stroom door de afvlak condensatoren. Over de condensatoren C1 of C2 kan men de halve spanning afnemen (90 V.-40 m.A). De condensator C3 is voor de werking niet noodzakelijk. Om echter dezelfde afvlakking te behouden dienen dan de condensatoren C1 en C2 vergroot te worden.

Punten H aan schakeling fig. 2

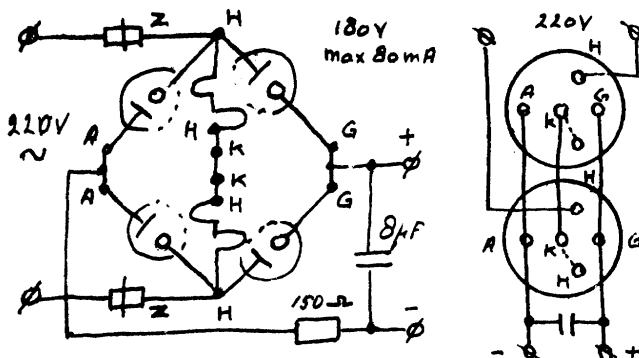

fig. 2

Met twee van deze lampen is een aardige schakeling mogelijk volgens fig.2 (Graetz) geschikt om op 220 V. te werken. De uitgangsspanning ca.180 V. bij 80 m.A. kan b.v.b.gebruikt worden voor het voeden van een 2500 ohm. bekrachtiging van een oude electro-dynamische luidspreker.

Als de afgegeven spanning voor experimenteer doeleinden wordt gebruikt moet een scheidings-trafo worden gebruikt. De weerstand R kan dan vervallen. Heeft men b.v.b. een trafo 220 V./250 V. ter beschikking dan kan deze ook worden gebruikt als tussen de punten K van fig.2 een weerstand (300 ohm.) wordt opgenomen die 30 Volt gewerkt voor de gloeidraden

Succes met de experimenten,

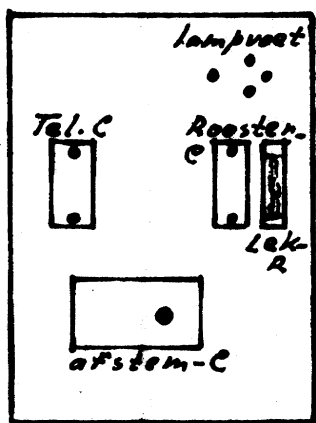
A.R.Woudsma.

Een éénlampers uit 1926

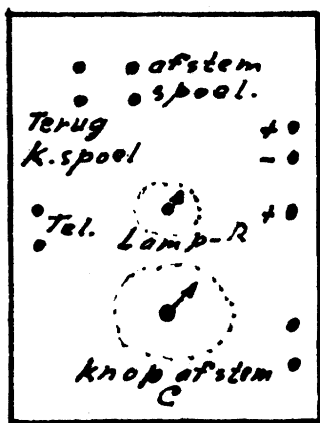
Ik hoorde eens een verwoed verzamelaar zeggen, een die reeds meer dan 75 lentes had meegemaakt: "Je kunt maar ergens veel van houden en ik doe dat van oude kaarten." Toen dacht ik: "Dan ben ik toch nog niet zó gek met die oude radio's. Maar goed deze keer geen filosofisch betoog, maar een puur knutselwerk."

De receptuur luidde: "1 plaatje eboniet ter grootte van 15 bij 20 cm. en dik 5 mm. Een goeden veranderbaren condensator van 500 cm. Een lampweerstand van 6 Ohm voor een helgloeier of 30 Ohm voor een zwakgloeiende lamp. Een roostercondensator van 300 cm. Een lekweerstand van 2 miljoen Ohm. Een serie/parallel-schakelaar en een telefooncondensator van 1000 cm. Vier lampbusjes, twee klem-schroeven voor antenne en aarde, vijf telefoonbusjes en twee spoelhouders waarvan een draaibaar."

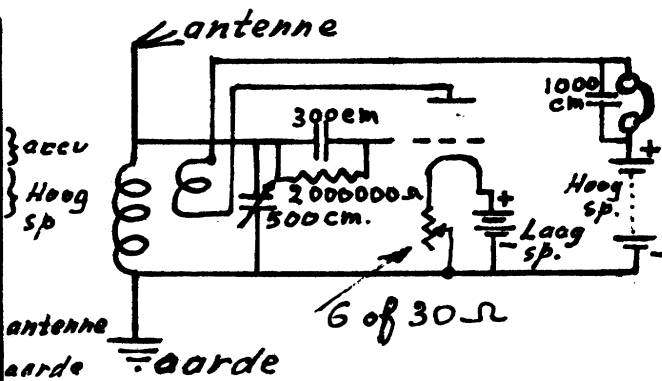
Ziedaar alle ingrediënten om in 1926 muziek te kunnen horen. Nou ja, alle benodigdheden? Ze hadden onvermeld gelaten dat er ook nog een hoofdtelefoon, accu, lamp, anodebloc, aarde en antenne nodig was. En ik neem aan dat dat voor het weekgeld van die tijd toch ook nog een hele aderlating betekende. Maar goed wij weten dus dat er nog een en ander bij komt.

Plankje (Chassis)

Frontplaat

Om het verhaal niet te lang te maken gaan we ervan uit dat een ieder die het nu wil bouwen enigszins weet hoe een zaag, vijl en boor gehanteerd moet worden. Van daar dat ik nog alleen wat globale suggesties geef.

Op het tekeningetje ziet U hoe het "chassis" en de frontplaat gemaakt dienen te worden. De "veranderbaren" condensator maakt U zo vast op het plankje dat de achterkant tegenaan het plankje zit en de as dus naar U toe. Deze komt later met een verlengas door de frontplaat. De frontplaat zit bij dit apparaat bovenop! Verder montere men de onderdelen zoals aangegeven in de tekeningen. Aangezien de serie/parallelschakelaar voor de tegenwoordige golf lengtes van weinig betekenis is, kan ze worden weggelaten. Denk eraan het plankje zo te maken dat het zover van de frontplaat afkomt dat de lamp later gemakkelijk in de voet kan. De hoogte der oude lampen kan aanmerkelijk onderling verschillen.

I.p.v. losse busjes voor de lampvoet, die praktisch niet meer te krijgen zijn, kan men een gewone opbouw lampvoet gebruiken die ook in die tijd al populair begon te worden. Vergis U niet met de maat van telefoonbusjes, want deze zijn daar niet voor geschikt.

Laat verschillende ruimte-afstanden tussen accu en hoogsp. aansluitingen. De afstand tussen telefoonbusjes is vanoudsher 19 mm. Ook de afstand van de spoel-aansluitingen is 19 mm. U weet dat de ene spoelhouder draaibaar moet zijn. Dat is die welke voor de terugkoppeling gebruikt wordt. Als U er geen hebt, maak er dan een volgens de beschrijving in het septembernummer van 1929.

Zet de busjes en de spoelhouders niet te ver naar de kant. Dit i.v.m. de dikte van de plankjes van een later er om te maken kastje.

De lampweerstand, een draaibare weerstand van 6 Ohm of 30 Ohm dus, montere men zo

dat deze later niet in de weg zit voor een wat grote afstemknop. Want in het licht van die tijd bezien moet daar een knop op van bijv. 8 a 10 cm middellijn. De lekweerstand komt over de roostercapacitor. Over een negatieve roosterspanning wordt in het schema niet gerept.

Montagedraad, blank of vertind koperdraad, rond of vierkant, van ongeveer 1 mm. Voor spoelen neme men honingraat, corona- of andere spoelen. Als men anders wil, kan men ook een spoel met aftakkingen in het toestelletje bouwen. Ook dat kwam je in die tijd nog al eens tegen. Voor de terugkoppeling zal dar wel een (mica)-draai-bare condensator van zo'n 300 cm. gebruikt moeten worden.

Als lamp komt een oude helgloeier (maar wie heeft die nog??) in aanmerking. Een minder gelukkige kan er een A 415 of iets dergelijks in kwijt. De telefoon moet bij voorkeur een ouwetje zijn, hoog-Ohmig. In die tijd spreken ze van 2000 tot 8000 Ohm!!

Het kastje kan gemaakt worden van mahonie- of eikenhout. Als maten kan je uitgaan van ongeveer 15 cm. breed, 15 cm. hoog en 20 cm. lang. Denk erom dat als de frontplaatmaten iets groter zijn dan de omvang van het kastje, de afwerking gemakkelijker is. Dan komt dus de frontplaat op het kastje te liggen.

Dan is het moment gekomen om er een aardleiding en antenne aan te prikken. Als men niets hoort zou het kunnen dat de aansluitingen aan de terugkoppelspoel omgewisseld moeten worden. Verder kunnen er bijna geen fouten zijn, dan defecte onderdelen, vanwege de ouderdom, of gebreken betreffende de knutselaar zelf. Slecht solderen is jammer genoeg geen zeldzaamheid. Ook de schroefverbindingen die men met de oude materialen veelvuldig ziet, moeten goed aangedraaid zijn.

Jan.

OSTAR Hochvolt-Gleichrichterröhren

Beschreibung der neuen Indirekt geheizten Spannungsverdopplungsröhre Type NG 40.

Es war ein großer Schritt vorwärts, als es uns gelang, unsere neu geschaffene Elektronenröhre, welche sich dazu eignet, direkt ohne Reduzierung der Spannung, von jedem Lichtnetz getriebe zu werden, auch für Gleichrichternetze zu verwenden. Infolge des Kleinen inneren Widerstandes, welchen diese Gleichrichterröhren haben, ist die erzielte Gleichspannung gewöhnlich mit der jeweiligen Netzspannung in ihrer Höhe identisch.

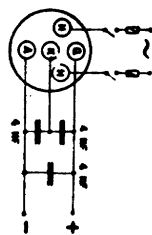
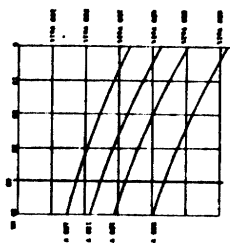
Da jedoch viele der modernen Apparate mit Kräftströhen ausgestattet sind, deren Endröhre eine höhere Anodenspannung beansprucht als die zur Verfügung stehende Netzspannung, haben wir es uns neuerdings zur Aufgabe gestellt, eine Röhre zu schaffen, die bisher noch nicht dagewesen ist und die es ermöglicht, auch bei den kleinsten zur Verfügung stehenden Netzspannungen noch eine genügend hohe gleichgerichtete Anodenspannung, ohne Zwischenschaltung eines Transformators, zu geben.

Diese Aufgabe haben wir nun derartig gelöst, daß wir die neue Röhre NG 40 geschaffen haben, die eine Spannungsverdopplungsröhre ist, welche dann unerlässlich wird, wenn Netze vorliegen, deren Spannungen in der Größenordnung von 100, 110, 120 bis 150 Volt liegen.

In der Röhre sind zwei Systeme angebracht, welche nach der Formel Gleichspannung = Wechselfpannung · 2 · $\sqrt{2}$

arbeiten. Der Leerlaufwert der Gleichspannung beträgt daher das 2,8-fache der vorhandenen Wechselfstromspannung. Die Röhre ist bis 40 Ma. belastbar.

Die beiliegenden Kurven machen ersichtlich, welche Spannungen man bei den gewöhnlichen Belastungen aus der Röhre erhält.

Anweisung für die Schaltung der Sockelstifte.

Da alle unsere Röhren an den Sockeln neben den Stiften die Bezeichnung deren Bestimmung tragen und zwar Heizung H, Anode A, Kathode K und Gitter G, wurden auch für diese Röhren dieselben Bezeichnungen beibehalten; nur ändert sich selbstverständlich, mit Ausnahme der Heizung, deren Verwendung.

Die Heizspannung, welche für diese Röhren die volle Wechselnetzspannung ist, kann infolge der Konstruktion der Kathode an den Steckern H direkt aus dem Wechselstromnetz entnommen werden. Zwischen die drei Steckstifte G, K und A wird je ein Kondensator von ungefähr 4 MF gelegt, während der Gleichstrom an den Stiften A und G abgenommen wird, wobei A den Minuspol und G den Pluspol darstellt. Der Stift K dient zum Anschluß der Kondensatoren zwischen G und K, und A und K. Zwischen diesen sollen keine Elektrolytkondensatoren verwendet werden. Dagegen können an der Gleichstromseite zwischen Plus und Minus, also zwischen G und A, auch Elektrolytkondensatoren verwendet werden. Nach ca. 30 Sekunden Anheizzeit liefert das Rohr an den Stiften G und A den Gleichstrom.

Diese Röhren eignen sich insbesondere für Wechselstromnetze, deren Spannungen unterhalb 150 Volt liegen, da sie beispielsweise bei einem Netz von 120 Volt folgende Daten ergeben:

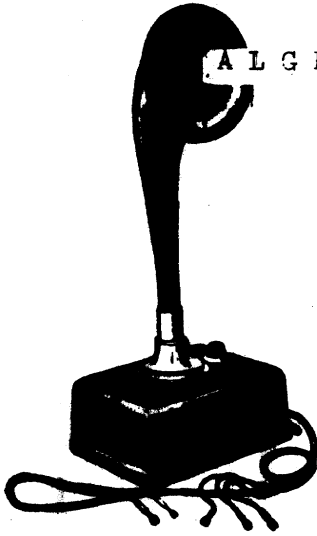
Die erhaltene Leerlaufspannung beträgt wie aus den Kurven ersichtlich ist, bei einem Rohr für 120 Volt Wechselstromnetzspannung ca. 330 Volt; bei einer Belastung von 20 Ma. 245 Volt, bei 30 Ma. 225 Volt, bei 40 Ma. 180 Volt Gleichspannung.

Diese Röhren liefern also Gleichspannungen, mit denen praktisch bei jedem Gerät das Anlangen gefunden wird, ohne daß ein Transformator benötigt wird.

Die für Netzspannungen geltenden Sicherheitsvorschriften sind zu beachten!
Spannungsverdopplungsröhre Type NG 40

GUSTAV GANZ & CO., WIEN X.

VERENIGING NIEUW

ALGEMENE LEDENVERGADERING

De algemene ledenvergadering zal gehouden worden op :
Zaterdag 20 Juni 1981, aanvang 11.00 uur.

Deze zevende algemene ledenvergadering van de NVHR zal worden gehouden in Restaurant Bistro "de Klomp" te de Klomp bij Veenendaal.

Het bestuur heeft de Heer A.W.P.Weitzel, bij de wat minder jonge onder ons beter bekend als Guus Weitzel, bereid gevonden na afloop van de vergadering iets te vertellen over zijn ervaringen uit de twintiger jaren.

In de Radio Encyclopedie van 1949 staat over de Heer W. o.a. : "geboren in 1904, bezocht de HBS in den Haag. Radioamateurisme en muziek waren gedurende die HBS tijd reeds zijn liefhebberijen."

Dit en de wereldbekende vlotte manier van vertellen van de Heer Weitzel staan borg voor een zeer interessante causerie.

- AGENDA :
1. Opening
 2. Vaststelling van de agenda.
 3. Notulen van de vorige vergadering (blz.138 van nr 3'81).
 4. Verslag penningmeester en kascommissie.
 5. Verslag div. Commissies a. redactie
b. bibliotheek
c. techn. commissie
d. secretaris
 6. Begroting 1982.
 7. Bestuursverkiezing. Aan de beurt van aftreden zijn M.F. van Donselaar en J. van Herksen. Beiden zijn herkiesbaar. Namen van kandidaten kunnen schriftelijk worden ingediend door tenminste vijf leden tot 1 week voor de vergadering. De opgave dient vergezeld te zijn van een bereidverklaring van de voorgestelde candidaat.
 8. Rondvraag.
 9. Sluiting.

VOORJAARS RUILBEURS

Na het beëindigen van de ALV en de causerie van de Heer Weitzel op 20 Juni kan na het gereedmaken van de zaal de ruilbeurs (om + 1 uur) beginnen. Zoals vorig jaar op de ALV door U werd besloten zal dit een onderdelenbeurs zijn in de ruimste zin; kort samengevat is het de bedoeling onderdelen, lampen, luidsprekers, lectuur, sloopchassis, gelijkrichters, meetapparatuur etc. aan te bieden en dus (liever) geen radioapparaten.

Van onze 298 leden zijn er waarschijnlijk ongeveer 225 die tot dusver nooit iets hebben aangeboden op de vele in het verleden gehouden ruilbeursen. Wanneer die leden nu eens zorgvuldig nagaan of er wellicht iets vele malen dubbel in hun voorraad aanwezig is en dit meebrengen, dan wordt deze beurs een daverend succes.

Tafels schriftelijk opgeven bij Uw secretaris, maatsteeg 15 3911VL Rhenen. Een extra tafel (indien de ruimte het toelaat) kost F 25.-.

REGIO-AVOND OOST !

Schreven we in het maartnummer een vraagteken achter de aanhef, nu mag dat een uitroepteken zijn omdat de eerste regio-bijeenkomst van leden in het oosten als geslaagd mag worden beschouwd. Daar we maar met een kleine groep waren en de beschikking over een aangepaste zaal gekregen hadden, leek het meer op een gezellige huis-kamer-bijeenkomst. (datum 16-4-1981 - plaats: Avion, Enschede). Aanwezig waren de heren v.d. Sande en Bollen uit Enschede, heer Rouwhorst uit Delden, heer van der Heide uit Hengelo en heer Ritmeester uit Emmen plus als introduc e heer Beukinga Enschede en jongeheer Simon Jansma uit Hengelo. Helaas verzuimde ik ons lid heer Loohuis uit Weerselo - die zich als eerste aanmeldde ! - terug te bellen en hij was zodoende niet aanwezig. Nogmaals mijn verontschuldiging. Heer Driessen uit Barchem en heer Nijhuis Enschede bleken helaas verhinderd. Heer Pfeiffer uit Warnsveld gaf telefonisch blijk van belangstelling maar kon jammer genoeg niet naar Enschede komen. We zijn begonnen ons aan elkaar voor te stellen met daarbij te vertellen hoe we aan deze radio-hobby gekomen waren en hoe dat alles in zijn werk gaat. Dat was heel interessant en vergde de nodige tijd. Heer Van der Heide uit Hengelo had o.a. twee juweeltjes uit z'n mooie en grote collectie - getuige de mooie foto-serie! - meegebracht, t.w. Philips Type 820 en 830. Heer Ritmeester demonstreerde heel uitvoerig de Klos van Rhumkorf en we beproefden onze krachten op zijn electriseer-apparaat, ook ter bestrijding van de zaalhuurkosten. Van mij was er o.m. een dictafoon uit de vijftiger jaren en in 1948 gebouwde en nog spelende eenkringer/rechtuit-ontvanger. De animo om een dergelijke bijeenkomst te herhalen was groot, zodat we direct al een datum hebben vastgelegd, t.w.

dinsdagavond, 22 september 1981

Plaats en programma gaan we intussen nog nader bekijken en hierover volgt nader nader bericht. Dat is dan in het volgende nummer of d.m.v. een briefje per post. Gaarne vooraf even een telefoontje aan mijn adres, zodat we weten op hoeveel mensen gerekend moet worden.

tel. 053 - 358819/thuis
355335/werk

H. Bollen
Ringovenstraat 4-a
7531 ZN Enschede

Aanvulling nr 2 op de ledenlijst van 20 November 1980.

Welkom aan de volgende nieuwe leden :

G.Geusebroek Burg.de Boerstraat 64 1566 KD Assendelft	075 - 281706
J.Hartog Twiskeweg 118 1503 AC Zaandam	075 - 172648
P.Leurmans Weezenhof 4343 6536 DH Nijmegen	080 - 448621
J.Wijers J van Galenstraat 35 6512 HH Nijmegen	080 - 229746
J.Slikker Max Plankstraat 4 1098 TV Amsterdam	020 - 942508
Fr.Pemmerl J.P.Melchiorstrasse 41 4030 Ratingen (Lintorf)	BRD
R.de Jong Vleerstraat 72 2513 VJ 's Gravenhage	070 - 604779
G.Slot Melchertstraat 60 3054 RM Rotterdam	010 - 295147
A.H.van Gent Zwaanhal 287 3035 KH Rotterdam	010 - 661966
J.van Mourik Tulpstraat 78 1214 CE Hilversum	035 - 45174
P.B.M.van der Klugt de Koppel 151 5632 LH Eindhoven	040 - 413383

Bedankt :

H.J.Keegstra A.Lamerslaan 2 Arnhem (wegens vertrek naar 't buitenland)

Adreswijzigingen :

J.Th.Reulen Grebbeweg 49 3911 AT Rhenen	08376 - 6202
Y.Symaes 112 Schapenstraat 3000 Leuven Belgie	
Dr.Br.M�hlethaler Schulstrasse 8 CH 5107 Schinznach-Dorf Zwitserland.	

De 6^e Radio en Electro-oldtimerbeurs te Emmen, georganiseerd door de heren Stormer en Ritmeester, is weer door veel belangstellenden bezocht. Het aantal uitgegeven tafeltjes overtrof alle vorige beurzen. namelijk 49 stuks. Er waren twee deelnemers van de duitse vereniging, die helemaal hiervoor uit Berlijn waren gekomen.

Ook de vereniging de weergever (Gramofoons, platen ect) was dit jaar met een deelnemer vertegenwoordigd. Verder waren er op de publicaties in de pers ook een 3-tal antiekhandelaren gekomen, die door enige bereidwillige bezoekers al snel van hun interessante apparaten werden verlost. Tot ieders verbazing bleek zelfs dat de door een van hen meegebrachte koperen traproeden vlot van de hand gingen.

Zoals u uit de vorige nummers van dit blad hebt kunnen lezen, had ik ter opluistering van deze beurs, leden opgeroepen om met een zelfgebouwd radiotoestel te komen exposeren. Een 8 tal leden heeft op deze oproep gereageerd, en met elkaar hebben ze er voor gezorgd dat het talrijke bezoek heel wat moois te zien en te luisteren kreeg. Alle deelnemers hadden hun best gedaan elk weer op een andere manier wat van de kunst van het zelfbouwen te tonen. De kwaliteit van de 9 geexposeerde apparaten stond op een hoog peil, en de jury bestaande uit de heren: van Donselaar, Driesens en Stormer, hadden er heel wat werk mee om hun beoordeling samen te stellen. De beoordeling vond plaats over de kwaliteit en echtheid der gebruikte onderdelen, Opstelling en bevestiging der onderdelen, Bedrading, Functioneren, en manier waarop geexposeerd werd. Voor elk onderdeel kon maximaal 5 punten worden toegekend zodat het totaal aantal punten 25 ten hoogste was. Na vergelijk der beoordelingen der jury-leden, was de uitslag als volgt:

Hr van de Akker,	Amsterdam,	22 punten
Fam Wtenweerde,	Dieren,	21 punten
Hr Woudsma,	Blaricum,	18 punten
Hr Wolthuis,	Stadskanaal,	17 punten
Hr Bollen,	Enschede,	16 punten
Hr van Wezup,	Ijselmuiden,	15 punten
Hr Sillen,	Bussum,	15 punten
Hr Luige,	Eelde,	15 punten.

De 3 eerste deelnemers hebben inmiddels voor hun prestatie een kleine attentie ontvangen. In het volgend nummer komt nog een beschrijving van de deelnemende apparaten.

M.Ritmeester.

ADVERTENTIES

Gratis voor leden van de N.V.H.R. Voor het volgende nummer inzenden voor 20 Aug. aan H.Nater A.v.Saksenstraat 11 2741 VH Waddinxveen tel.01828-5605. Denkt U eraan: Maximale grote vijf regels.

Gevraagd: Philips luidspreker 2017 of 2027 in prima staat te koop of te ruilen. C.van Maaren Sir Winston Churchillaan 531 2287 AH Rijswijk tel.070-944616.

Gevraagd: Een grote knop voor een Philips radio type 2531 (code voor knop is 2576909). Een schema voor een radio S 3010 van de N.S.F.. M.de Wilde Bleulandweg 388 2803 HP Gouda tel.01820-29008.

Gevraagd: Voor Telefunken golfmeter, Type KW 61 G no.5131, Fernhorer en schema of gegevens over voeding. Schema of kopy, Philips staande bandrec. Type EL 3530/61 S en van Aristona ontv. type SA 8013 A. P.J.Hamelinck Terwestenstraat 226 2525 GM Den Haag tef.070-897082

Gevraagd: Afstemschaal voor BX 760. Anton v. Kempen Waldeck Pyrmontlaan 16 2341 VB Oegstgeest.

Gezocht: Luidspreker voor Philips box type 2030 en 2123. Wie in het bezit is van een philips toestel type 3716 gelieve contact op te nemen met, Symaey Ivan. Schapenstraat 112 3000 Leuven België.

Te koop gevraagd: Ducratet A 4. Ben bereid een goede prijs te betalen. S.v.Seijen Dijkstraat 38 3231 CB Den Briel tel.01810-4827..

Gevraagd: Knoppen van Ph.ontv.2531 en 2534. Afstemschalen en voorfront 2534. VCL 11 - AK 1 - AF 2. Kast voor 634 A e.v. Lsp. Aangeboden: Duitsevolksontv. Loewe VE 301 W:f.175.-. J.v.Klink van Strijlandstraat 14 1222 ES Hilversum tel.035-851421.

Gevraagd: Binnenwerk van een grote Ph.schaalluidspr. en een spoeltje van een kleine schaaluidspr. Afschermkap voor de buizen van de 2511 of 2601. Frontschakelaar van de 2653 of 2553 en van dit toestel een schema. Buizen: A 442 - E 442 - B 442. Een weerstandl. 1915 of '20 en een gelijkjkr.l.DCG 1/250. Aangeb: Volksontv.1936.Div.buizen. R.Güttges tel.05270-5918.

Gevraagd: Golf1.en netschakelaar Ph. 836 A (of sloopchassis). Telefunken 31 W (Arcolette). VE 301 W volksontv. VHF ontv.Samos (Rohde & Schwarz RS 1,5/UD 42 A) Duitse (sloop-)sets en buizen uit W.O.2. J.Wolthuis Stationslaan 5 9503 CA Stadskanaal. tel.05990-14051.

Te koop: 535 A - 525 A - 638 A - 640 A - 826 A - 836 A - VCR 97 nieuw. Nabbe Irenestraat 16 5831 EB Boxmeer tel.08855-2279.

Gevraagd: Voedingstransformator voor het toestel Philips 2534. Aangeboden: Div. toestellen en onderdelen, lijst op aanvraag. Rudi Sillen Limberg 13 B-3170-Herselt België tel.014-546889.

Wie kan mij helpen: aan een beeldbuis MW 31-16 of MW 31-24 voor de TX 500 U ? Tevens nog gezocht de mij enigste ontbrekende jaargang 1923 van Radio Expresse C,de Vries Stellingmolen 102 3352 BL Papendrecht tel.078-155606.

Gevraagd: Schaaper spoelstel (op één as schak.) Ruil aanbod: Ontv. Ph.650 A (zonder achterschot). Spoelstel Mu-core 901/931. Buis B 406 (nieuw). ACH 1 (nieuw). AH 1 (nieuw). Kleine scopebuis DCG 7-6 (nieuw).e.v. ook kopen. N.Harteveld Palestrinaweg 342 2555 SX Den Haag. tel.070-239756.

Vervolg advertentie's

Te koop: 15 radio's o.a. Novak, Waldorp, 116, Philips U, SBR 373 en 373 en 3 chassis en een zeer zeldzame Philips experimentele K.T.V. 21 KX 100 A/04 met doc. Diverse oude boeken en meetapparatuur.

H.J.Meessen 04117-2126.

Gevraagd: Gelijkrichtbuis 1200, eindbuis MB 2/100 (mogen defect zijn).

Aangeboden: Philips 170 A - 480 A - 680 A - 717 A - 735 A - 855 X - 895 X - 910 A. Erres KY 457, KY 197, Fridor 514 en Telefunken 649.

N.Vollebregt Tel.070-633775-467825.

Aangeboden: (Alleen voor ruil) complete Philips 2501, met luidspreker en p.s.a., spelend, voor apparatuur van voor 1925.

M.F.Donselaar tel.03402-43796.

Gevraagd: Amroh ontvanger met "Sudell" schaal. Onderdeler en dokumentatie van "Webster" wire rekorders. Oude microfoons.

B.Blijerveld Leeuweriklaan 14 3722 CV Bilthoven tel.30-790691.

Door omstandigheden moest ik helaas deze rubriek iets eerder afsluiten dan was afgesproken. Advertentie's die daardoor te laat binnen komen blijven overstaan voor het volgende nummer. Sorry, H.N.

K A S O V E R Z I C H T 1 9 8 0

Inkomsten:

Kontributie's	f. 8240.-
Losse nummers	80.-
Ruilbeurs	375.-
Rente	240.53
Schenkingen	10.30
In kas 1/1'80	4478.00
	<u>f. 13424.63</u>

Uitgave:

Kosten verenigings blad	f. 3356.19
Ruilbeurzen	712.75
Lid.m.kaarten + porto	363.63
Kosten bestuursverg.	767.-
Bibliotheek	640.07
Secretariaat + penn.meester	537.87
Kamer v. Koophandel	72.45
Betalingsherinneringen	14.-
2 Stempels	31.20

Aan inschrijfgelden:

op 1/1'80	f. 2320.-
bij over 1980	560.-
op 31/12'80	<u>f. 2880.-</u>

	f. 6495.16
in kas 31/12'80	f. 6929.47
	<u>f. 13424.63</u>

Belangstellende leden krijgen onmiddellijk op hun verzoek een nog uitgebreider overzicht toegestuurd. Te L. Penningmeester 01828-5605.

B E G R O T I N G 1 9 8 2

Inkomsten:

Kontributie's	f. 8250.-
Rente	300.-
Div.	75.-
	<u>f. 8625.-</u>

Uitgave:

Verenigingsblad	f. 5000.-
Env.-Red.-Typiste	450.-
Bestuursvergaderingen	750.-
Secretariaat + penn.meester	625.-
Bibliotheek	200.-
Ruilbeurzen	600.-
Lid.m.kaarten + porto	500.-
onvoorzien	500.-
	<u>f. 8625.-</u>